

Analyse af teoritekster

NASA mister de 'originale' optagelser af månelandingen – yeah right!

Af Christoffer Veng, 19. juli 2009

NASA lyver om mange ting – jeg er ikke spor i tvivl. Jeg er ikke paranoid, og jeg ser ikke konspirationsteorier i hvad som helst¹, men jeg stoler simpelthen bare ikke på NASA². Der er flere grunde til det: NASA er politisk og har et gigantbudget og dermed mulighed for at kaste mange penge efter dækhistorier for mere eller mindre mislykkede missioner. Og det ville da være underligt, hvis alt deres pionérearbejde virkelig bare lykkedes perfekt hver gang. NASA er (og nok især var) en stor del af rumkapløbet mod USSR³. Kapløbet er 100 % prestige, og her er der garanteret også mange modificerede sandheder. Jeg har tidligere her på bloggen også skrevet om astronaut Dr. Edgar Mitchell, der beskylder NASA for at lyve om rumvæseners tilstedeværelse her på jorden⁴.



Besætningen på Apollo 11: Fra venstre Neil A. Armstrong, Edwin 'Buzz' Aldrin og Michael Collins.

Nuvel. For tiden er en af de hotte historier på internettet den om NASA, der har mistet de oprindelige optagelser af menneskets første besøg på månen⁵. Man har ledt længe efter dem, og de er borte. Det er måske meget belejligt, taget i betragtning at der sjældent før har været så meget liv i debatten om månelandingens ægthed. Jeg tror for eksempel ikke på, at vi har været der. Der er gennem tiden lavet mange analyser af billeder og film, og nu er originalen væk. Hmmm. Der findes kopier, men de er i markant ringere kvalitet, da de er optagelser af det, som tv-stationerne sendte ud de junidage i 1969.

Videoklippen herunder er angiveligt kasserede optagelser af månelandingen, som mange hævder fandt sted i en hangar og ørken i Arizona⁶. Bedøm selv klippet – jeg mener ikke, der er meget forskel på det tekniske, hvis man sammenligner med det, der er sendt på tv. I fredags frigav NASA en række billeder, som angiveligt er optaget inden for den seneste uges tid, og som angiveligt viser de forskellige Apollo-landingssteder. Billederne er elendige og kunne sagtens være lavet af en Photoshop-amatør som mig, og som en af kommentarerne på Newz.dk da også påpeger⁷, er billederne ringe i forhold til dem, NASA har givet os fra Mars.

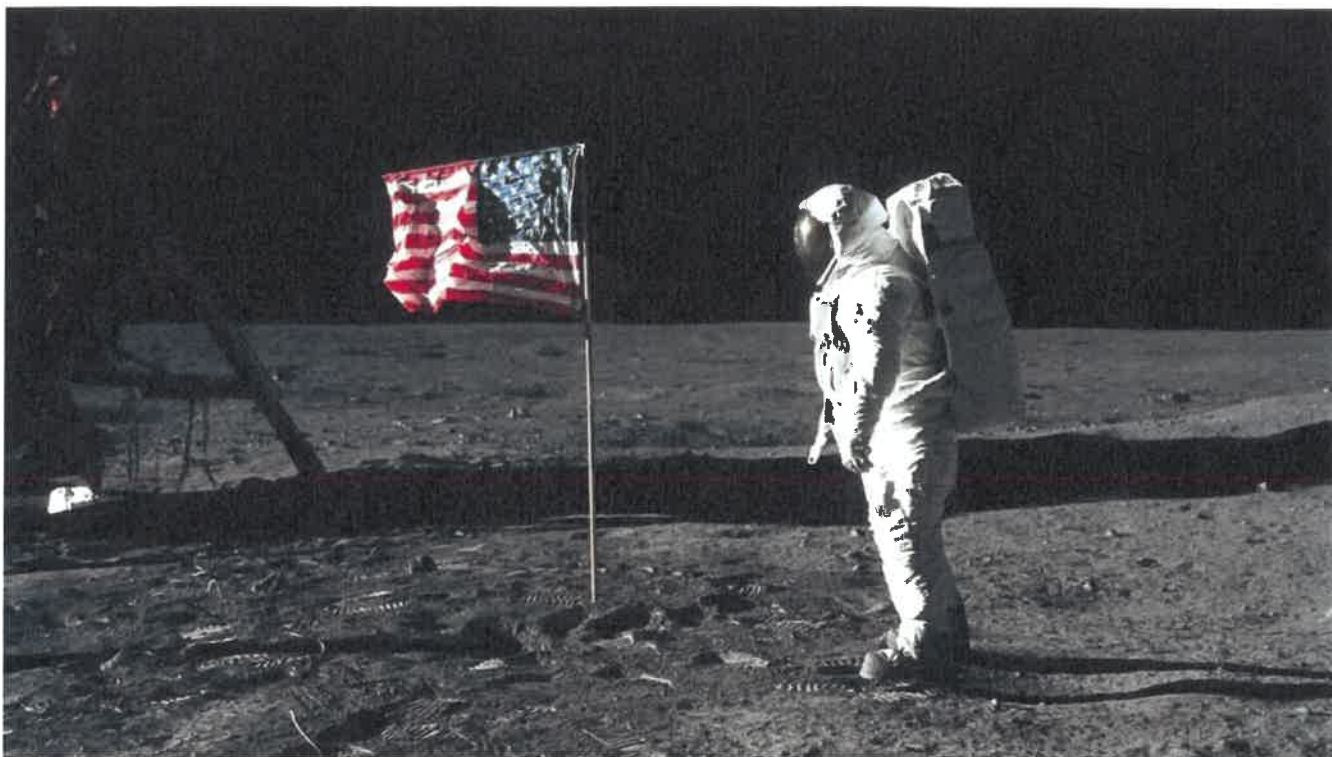
Vil man læse mere om fup og fakta om månelandingen, vil søgeordene 'lunar hoax' give en masse resultater⁸.

Analysemodel til konspirationsteorier i historieundervisningen:

1. Hvad er indholdet (påstanden) i konspirationsteorien, punkt for punkt. Hvad er det for en hændelse/forløb/fænomen, den omhandler? Gengiv konspirationsteorien med egne ord.
2. Hvornår er konspirationsteorien opstået? Hvordan har den udviklet sig over tid?
3. Hvilke(n) kildetype(r) er der tale om? (ekspert, lægmand, populærformidling? – hjemmeside, officielt dokument, bog eller?) – Vurdér kildens troværdighed.
4. Hvem er afsenderen? Og hvad er afsenderens baggrund/politiske ståsted/interesse?
5. Hvem er konspirationsteoriens modstander – og hvordan omtales modstanderen?
6. Hvem er tænkt som modtager? Hvem er ikke tænkt som modtager?
7. Hvordan ønsker afsenderen at påvirke modtageren? Hvad kunne være afsenderens mål med teorien?
8. Forholder afsenderen sig kritisk til sin egen teori – hvorfor / hvorfor ikke?
9. Hvori består konspirationsteoriens tiltrækningskraft? Vurdér og find oplysninger om den har /har haft let ved at finde tilhængere.
10. Hvad er det for en konflikt teorien italesætter? Hvem er skurken – og helten?
11. Hvorfor er der opstået en konspirationsteori som den pågældende?
12. Er du selv blevet grebet eller ligefrem overbevist af teorien – hvorfor / hvorfor ikke?

Fup eller fakta - russere vil op og dobbelttjekke månelandingen

BT. UTROLIGT MEN SANDT 9. OKT. 2015 - 23.59 AF SIMON KRUSE



Edwin E. Aldrin, Jr. (billedet) stod 16. juli 1969 sammen med Neil Armstrong som de første mennesker på Månen. Men siden har mange sat spørgsmålstegn ved, om det er sandt. Konspirationsteorier siger, at det i stedet er billeder optaget i et studie i Hollywood, som verden blev præsenteret for. Nu vil en russisk forsker og hans kolleger en gang for alle mane uvisheden i jorden, og det skal ske ved at sende en sonde til Månen. De samler ind til projektet via nettet - og successen er overvældende.

Landede amerikanerne virkelig på månen i 1969? Russere har samlet penge ind til privat rummission, der skal afgøre spørgsmålet en gang for alle.

MOSKVA: Vitalij Jegorov ramte tilsyneladende en nerve med sit eventyrlige rumprojekt. Den russiske rumfartsentusiast drømte om sin helt egen mikrosatellit, der skulle flyve rundt om Månen. For at gøre drøm til virkelighed appellerede han for ni dage siden om hjælp fra den russiske offentlighed. Han havde håbet i bedste fald kunne indsamle den nødvendige startkapital på 30 dage.

Han forregnede sig. Der gik fem døgn, så var pengene hjemme.

Faktisk strømmede rublerne ind med en sådan fart, at Vitalij Jegorov og hans folk fik mere, end de havde bedt om. I skrivende stund har det private måneprojekt »Mikro-Sputnik« indsamlet 1,2 millioner rubler (120.000 kr.) fra 700 russiske bidragydere. Det er 50 pct. over indsamlingsmålet.

»Spørgsmålet om den amerikanske månelanding er brændvarmt,« konkluderer hovedmanden selv i et interview med den russiske netavis Afisja.

Projektet rider nemlig på en af de mest populære konspirationsteorier i Rusland: At USAs månelanding i 1969 var svindel og humbug optaget i et filmstudie i Hollywood.

For at afgøre den sag vil den 33-årige Vitalij Jegorov og hans folk sende en privat satellit med et par kraftige kameraer i kredsløb om Månen, så russerne kan få syn for sagen: »Har der været menneske på Månen eller ej,« lyder det i den populære projektbeskrivelse på den russiske crowdfunding-side Boomstarter.

At tvivle på den sag er ikke nogen marginal holdning i Rusland. 40 pct. af russerne tror ikke på, at amerikanske astronauter har sat fod på Månen under NASAs seks månemissioner fra 1969-1972, viste en meningsmåling i 2011.

Også højtstående russiske embedsmænd har spillet på sammensværgelsesteorien under den seneste diplomatiske isvinter mellem USA og Rusland. En talsmand for Ruslands øverste anklagemyndighed foreslog i juni en international efterforskning af »uklarheder« i forbindelse med månelandingerne, herunder angiveligt forsvundne månesten og filmoptagelser.

Russerne blandt de første til at lykønske

Ligesom stort set alle russiske rumfartseksperter tror Vitalij Jegorov og hans folk ikke et sekund på konspirationsteorien. Men tvivlen er blevet så gennemtrængende i Rusland, at der er brug for at sætte et punktum, mener han.

»Når man skriver indlæg om rumfart, så følger en bølge af kommentarer og skænderier, som ikke fører til noget, og som spilder tid. Jeg er træt af det. Derfor tænkte jeg, at vi måtte gøre noget,« siger Vitalij Jegorov, der arbejder for det private russiske rumfartsselskab Dauria Aerospace.

Visse russiske politikere anser det tilsyneladende for en patriotisk pligt at så tvivl om amerikanernes rummissioner, men faktisk er det nærmere omvendt, argumenterer Jegorov.

Det ansete sovjetiske rumfartsprogram, der opsendte den første satellit og i 1961 sendte det første menneske i kredsløb om Jorden, holdt om nogen øje med de amerikanske koldkrigsrivaler. Og de sovjetiske rumeksperter var blandt de første til at lykønske amerikanerne med månelandingen.

»De vidste, at det var virkeligt. Hvis vi nu siger, at det ikke er sådan, så skal vi også anerkende, at vores egne rumfartsspecialister var fuldstændigt inkompetente. Og jeg stoler på dem,« siger Vitalij Jegorov.

Den første million rubler skal nu bruges til at designe landets første crowdfundede satellit, der skal kunne overflyve områder af Månen, hvor amerikanske Apollo-missioner landede, samt bidrage til viden om Månens poler. Virkeliggørelsen af entusiastdrømmen er dog stadig langt væk. Efter planen skal endnu en fremtidig indsamling til næste år finansiere den langt dyrere konstruktion og senere opsendelse af satellitten.

Kilde: <https://www.bt.dk/utroligt-men-sandt/fup-eller-fakta-russere-vil-op-og-dobbelttjekke-maanelandingen>



Genkendeligt træk	Definition	Eksempler
Fremhævelse af egen tvivl	Ved at man fremhæver, at man selv har været skeptisk, får man større troværdighed i forhold til at overbevise nye tilhængere, der også er skeptiske.	»Nu er jeg jo ikke paranoid/tilhænger af konspirationsteorier ... « »Nu er det ikke sådan, at jeg tror på hvad som helst ...« »Jeg var også selv skeptisk i begyndelsen, men så ...«
Cirkelargumentation	Argumentationen 'bider sig selv i halen'; man lægger altså ud med at påstå noget, som man senere modsiger med en ny påstand.	»CIA lyver om alt ... En tidligere agent fra CIA fortæller, at ...«
Insinueringer	Man siger noget uden rigtigt at stå ved det.	»Det er ikke fordi jeg siger, at X, men hvis X, så giver det mening ...«
Postulater	Man antager/påstår noget.	»HVIS at sådan, så sådan, sådan og sådan«
Referencer	Man henviser til andre for at vise, at der er flere på ens hold – man er ikke alene. Kendte eller eksperter er ekstra effektive at henvise til.	»Ligesom X siger ...« »Også Y mener at ...«
Angreb på modbeviser	Man afviser beviser, der modsiger ens egen teori, ved at hævde, at disse beviser er falske.	»Denne tekst er fabrikeret for at ...«
Krav om flere beviser hos ens modstandere	Man kræver, at den officielle forklaring skal underbygges, da ikke alt i den kan bevises.	»Så ville jeg godt høre, hvordan man forklarer, at ...«
Bevisers troværdighed afgøres af, om de 'passer ind'	Selv falske beviser tillægges værdi, hvis de stemmer godt overens med ens opfattelser.	»Det kan godt være, at nogen mener, at det er falsk, men det passer simpelthen for godt ...«
Tilskrivning af hensigter	Personer eller grupper påstås at have andre hensigter end dem, offentligheden kender.	»Men det siger de jo, for at vi ikke skal opdage, at ...« »De vil have os til at tro på, at de gjorde det fordi ...«
Bagklogskabens klare lys	Hændelser forstås ud fra den videre udvikling frem for, hvad der lå forud.	»Hvem gavnede dette?« »Som vi kan se, endte det med at ...« »Vi kan jo se, hvordan det gavnede X ...«

Astronaut indrømmer rumvæsener på Jorden, NASA benægter

Af Christoffer Veng, 4. august 2008

Tidligere astronaut dr. Edgar Mitchell står frem med sandheden: Rumvæsener har besøgt jorden, og NASA dækker over det. Det, som mange i årtier har påstået om Area 51 i Roswell, er sandt! I 1947 besøgte rumvæsener vores planet. De var døde, da de blev fundet, og man holdt det hemmeligt, fordi man ikke vidste, om de var fjendtlige og ville blive eftersøgt af deres egne, og fordi man ikke ville have, at russerne skulle vide noget. Mitchell er i dag 77 år gammel. Tilbage i 1971 gik han på månen og var nummer fem i verdenshistorien, der gjorde det. Derfor er det ikke en hr. Hvem-som-helst, der nu står frem, og han får da også en del opmærksomhed¹. Han fortæller, at alle datidens astronauter blev oplyst om de fremmedes besøg, inden de blev sendt i rummet. Dengang underskrev de ikke aftaler om tavshed om det – i stedet blev de af regeringens folk direkte truet til ikke at sladre til nogen. Mitchell må i dag tillægge denne trussel mindre betydning, siden han nu står frem².

Ikke overraskende benægter NASA ethvert kendskab til rumvæseners besøg på jorden³. Til en journalist udtaler de, at de ikke holder øje med ufoer, samt at de ikke er involveret i på nogen måde at skjule fremmed liv på jorden eller andre steder i universet. De mener, at Mitchell er en 'great American', men hans udtalelser står for egen regning.

Personligt ved jeg sgu ikke, hvad jeg skal tro⁴. Et eller andet sted synes jeg nu nok, at det ville være lidt underligt, hvis vi var de eneste herude. Men om vi ligefrem har haft besøg, ved jeg nu ikke. Men Mitchells nyhed får mig da til at tænke over det igen. Derimod er jeg skeptisk over for noget, som mange ellers finder sandt og helt naturligt. Jeg er nemlig ikke 100 % overbevist om, at mennesket har været på månen⁵, så jeg forestiller mig, at Mitchell har flere hemmeligheder at dele med os!

Analyse af billeder og videoer

Man kan overordnet skelne mellem:

1. billed- og videomateriale, der bruges til at formidle konspirations-teorier, og ...
2. billeder og videoer, der bruges til at underbygge konspirations-teorier.

Den første type er der en del eksempler på under de forskellige cases, og de analyseres efter samme principper som den ovenstående tekst-analyse.

Månelandingskonspirationsteorien er et godt eksempel på den anden type. Denne konspirationsteori begrundes nemlig især med billeder og videomateriale, der skulle afsløre, at de slet ikke foregår på månen, men i et filmstudie. Vi har i denne sammenhæng udvalgt nogle videoklip og et billede til at illustrere den konspiratoriske analyse.

Prøv at gå ind på YouTube.com og søg på 'official NASA films', 'American flag' og 'Moon'. På denne måde kan man finde mange klip, der viser en af de mest kendte scener fra månelandingen i 1969.

I klippene ser man astronauterne Neil Armstrong og Buzz Aldrin, der planter det amerikanske flag på månen. Konspirationsteoretikerne peges på det problem, at flaget ser ud til at blafre. Dette giver ikke mening, da der ikke er vind på månen.

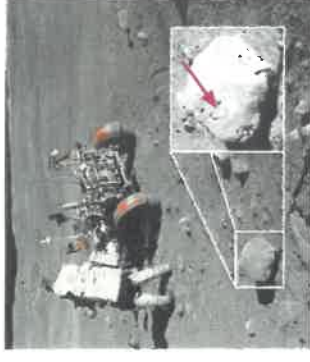
Konspirationsteoretikere konkluderer derfor, at klippet ikke er optaget på Månen, men på Jorden.

Da vi menneskers opfattelse af billed- og videomateriale hovedsageligt styres af vores sanser, er det relevant at anvende kognitionspsykologiske forklaringer på de forskellige teorier. I den forbindelse kan man for eksempel læse teoretisk 8 af psykologen Jonathan Haidt, der blandt andet handler om menneskers evne til altid at tolke verden ud fra de forestillinger, de har i forvejen, og ignorere alle beviser, der taler imod disse forestillinger. Klippet, som viser det blafrende flag, bliver

brugt som bevis på tilstedeværelsen af vind, mens den sidste del af klippet, hvor flaget står stille, bliver ignoreret. Det er altså kun, mens astronauterne selv bevæger flaget, at det blafrer.

Psykologen Michael Shermer beskriver i teoretisk 5 menneskets tendens til at se mønstre i naturen, selv når mønstrene ikke findes. Billedet af stenen med 'C' er et tydeligt eksempel på dette. Der er ganske vist noget, der ligner bogstavet C på billedet, men at antage, at dette ikke kan være en naturlig tilfældighed, kan let være et resultat af en overfksering på mønstre og sammenhæng.

Man kan også lægge vægt på, hvordan man bevidst udvælger beviserne (kilderne) samt inddrage begrebet 'pseudohistorie' i analysen (teoretisk 10). På baggrund heraf kan man diskutere, hvorvidt omfortolkningen har konsekvenser for nutidige forhold (teoretisk 11) og hvilke konflikter, der kan ligge bag (teoretisk 12).



Fotografi taget i forbindelse med den første månelandning. På stenen ses noget, der ligner bogstavet C. Konspirationsteoretikere mener, at dette bebyder, at stenen er menneskeskabt. De konkluderer, at stenen er en rekvirit fra et filmstudie, og at månelandingen i virkeligheden er optaget på jorden.

